

Landsmennt

Ársskýrsla 2006

Starfsgreinasamband
Íslands

SAMTÖK
ATVINNULÍFSINS

Samantekt á starfsemi Landsmenntar, fræðslusjóðs Samtaka atvinnulífsins og verkalýðsfélaganna á landsbyggðinni árið 2006

Formáli

Ársskýrslan sem hér er birt er ætlað að gefa yfirlit yfir starfsemi Landsmenntar fyrir starfsárið 2006. Gerð er grein fyrir helstu viðfangsefnum ársins ásamt því að farið er yfir verkefni sem hafa verið styrkt, jafnt þeirra sem unnin voru hjá fyrirtækjunum sem og þeirra sem einstaklingsstyrkir sjóðsins voru notaðir til.

Frá og með 1. janúar 2006 hófu atvinnurekendur að greiða 0,05% af launum starfsmanna sinna í fræðslugjald skv. kjarasamningi SA og SGS frá 2004. Þetta fræðslugjald rennur til Landsmenntar en til viðbótar því er sjóðurinn fjármagnaður af framlagi aðildarfélaganna og með föstum greiðslum úr Atvinnuleysistryggingasjóði eins og verið hefur frá upphafi. Aðildarfélögum sjóðsins fækkaði úr 26 í 23 á árinu vegna sameiningar þriggja félaga á Vesturlandi en það voru Vlf. Hörður, Vlf. Valur og Vlf. Borgarness sem saman mynda Stéttarfélag Vesturlands.

Kynningarstarfið var rauði þráðurinn í starfi Landsmenntar árið 2006 eins og í raun öll árin sem sjóðurinn hefur starfað. Settur var aukinn kraftur í kynningarvinnu árið 2005 og auglýst markvissara. Þeirri vinnu var haldið áfram 2006 og einnig var auglýst töluvert meira heldur en árið áður. Þátttaka starfsmanns í viku símenntunar á haustdögum var liður í kynningarátaki eins og oft áður og er óhætt að segja að þessi vinna hafi skilað sér í fræðsluverkefnum víðs vegar um landið. Áhersla var lögð á að fara sem víðast og voru að þessu sinni heimsóttir vinnustaðir á Ísafirði í Bolungarvík, Suðureyri, Akranesi, Grindavík, Höfn í Hornafirði, Fáskrúðsfirði, Reyðarfirði, Neskaupsstað, Egilsstöðum, Húsavík, Akureyri og Sauðárkróki. Á þessum stöðum voru jafnt heimsótt fyrirtæki Samtaka atvinnulífsins sem og heilbrigðisstofnanir og aðrar ríkisreknar stofnanir vegna starfa forstöðumanns fyrir Ríkismennt. Fræðslusjóðurinn Ríkismennt SGS tengist kjarasamningi fjármálaráðuneytisins við Starfsgreinasamband Íslands en aðildarfélög sjóðsins eru þau sömu og aðildarfélög Landsmenntar. Allar heimsóknir í viku símenntunar voru skipulagðar í samstarfi við símenntunarmiðstöðvar og eða viðkomandi stéttarfélag. Fyrir utan heimsóknir til fyrirtækja í viku símenntunar fór forstöðumaður í heimsóknir í janúar og febrúar og einnig í lok maí og byrjun júní. Þá voru heimsótt fyrirtæki og opinberar stofnanir á Akranesi, Borgarnesi, Stykkishólmi, Hvammstanga, Blönduósi og Vestmannaeyjum.

Samstarf fræðslusjóða var gott á árinu en mikil áhersla hefur verið lögð á að hafa sem mesta samvinnu hvað varðar ýmis verkefni sem skarast á milli sjóða og einnig varðandi réttindi félagsmanna aðildarfélaga hinna ýmsu sjóða. Formlegt samkomulag var gert 2005 á milli Landsmenntar, Starfsafls og Starfsmenntasjóðs verslunar- og skrifstofufólks varðandi réttindaflutning á milli sjóða. Sjóðirnir Sjómennt og Ríkismennt bættust við samkomulagið árið 2006. Þetta er mikið hagsmunamál fyrir félagsmenn aðildarfélaga þessara sjóða. Stefnt er að því að fá enn fleiri fræðslusjóði að þessu samkomulagi, sér í lagi þá sjóði sem aðildarfélög ASÍ koma að.

Almennar upplýsingar

Aðsetur Landsmenntar

Skrifstofa Landsmenntar var að Grensásvegi 16A fram til haustsins 2006 en þar voru einnig til staðar Fræðslumiðstöð atvinnulífsins, Mennt – samstarfsvetvangur atvinnulífs og skóla og Mímir – símenntun. Á haustdögum var öll starfsemin á Grensásvegi flutt í nýtt og betra húsnæði við Skeifuna 8 en þar er sérlega glæsileg aðstaða sem rúmar alla þessa starfsemi á einni hæð. Í nýja húsnæðinu er góð aðstaða til fjarfundahalda og hefur Landsmennt nýtt sér þá aðstöðu mjög mikið og aukið fjarfundi til muna frá því sem áður var.

Heimasíða Landsmenntar er www.landsmennt.is og er markmið hennar að veita skilmerkilegar upplýsingar um starfsemi sjóðsins, úthlutunarreglur og starfsreglur. Einnig eru settar þar inn tilkynningar og fréttir.

Forstöðumaður Landsmenntar er Kristín Njálisdóttir og sinnir hún einnig rekstri Ríkismenntar SGS.

Stefna og markmið

Meginhlutverk Landsmenntar er að styrkja fræðslu og færni í atvinnulífinu á landsbyggðinni með það að markmiði að bæta árangur fyrirtækja og auka ánægju og hæfni starfsfólks.

Helstu hagsmunaaðilar Landsmenntar eru Samtök atvinnulífsins, aðildarsamtök þess og einstök fyrirtæki ásamt Starfsgreinasambandi Íslands og aðildarfélögum þess á landsbyggðinni. Þá er nauðsynlegt að eiga samstarf við heildarsamtök símenntunarmiðstöðva, einstaka fræðsluaðila, starfsgreinaráð, Starfsmenntaráð félagsmálaráðuneytisins, Fræðslumiðstöð atvinnulífsins, stjórnvöld og sveitarfélög.

Stjórn Landsmenntar 2006

Stjórn er skipuð sex fulltrúum sem eru eftirfarandi:

Frá Starfsgreinasambandi Íslands:

- Aðalsteinn Á. Baldursson, formaður stjórnar og form. Vlf. Húsavíkur
- Hjördís Þ. Sigurþórsdóttir, form. Vökuls, stéttarfélags
- Skúli Thoroddsen, framkv.stj. Starfsgreinasambands Íslands

Varamenn: Matthildur Sigurjónsdóttir, varaformaður Einingar Iðju og Vilhjálmur Birgisson, form. Vlf. Akraness.

Frá Samtökum atvinnulífsins:

- Halldór Frímannsson, lögfræðingur frá Vátryggingafélagi Íslands. Halldór er varaformaður stjórnar Landsmenntar
- Arnar Sigurmundsson, form. stjórnar Samtaka fiskvinnslustöðva
- Gissur Pétursson, forstjóri Vinnumálastofnunar

Varamenn: Ragnar Árnason, starfsm. hjá Samtökum atvinnulífsins og Ingi Bogi Bogason, starfsm. hjá Samtökum iðnaðarins.

Forstöðumaður og stjórn héldu samtals 11 stjórnarfundi. Þá voru haldnir tveir formlegir fundir samráðshóps stjórnna Landsmenntar og Starfsafls.

Helstu verkefni

Eins og undanfarin ár eru verkefnum sjóðsins skipt niður í styrki til fyrirtækja, stéttarfélaga og fræðsluaðila ásamt þróunarverkefnum og þátttöku í námsgagnagerð ásamt einstaklingsstyrkjum til ýmissa námskeiða eða náms.

Helstu tegundir verkefna á árinu eru eftirfarandi:

- Starfstengt nám í matvælaíðnaði
- Gæðastjórnun í framleiðslufyrirtækjum
- Íslenskunámskeið fyrir útlendinga, almenn og starfstengt
- Þjónustunámskeið í iðnaði og hjá ferðaþjónustu
- Samskiptanámskeið/bætt líðan á vinnustað
- Öryggis-og skyndihjálparnámskeið
- Starfstengt námskeið í iðnaði, t.d. steyputækni
- Lengra starfsnám (t.d. jarðlagnatækni, fjölvirkjanám, Fiskur og ferðaþjónusta, Landnemaskólinn, Aftur í nám, grunnnám byggingarliða o.fl.)
- Starfsnám fyrir ferðaþjónustu
- Samstarf um fyrirtækja”skóla” (t.d. Brim/ÚA Lífsins skóli, Starfsmannaskóli Samherja, Starfsmannafræðsla MS o.fl)
- Menntasmiðjur símenntunarmiðstöðva og stéttarfélaga
- Þarfagreiningar (MARKVISS)

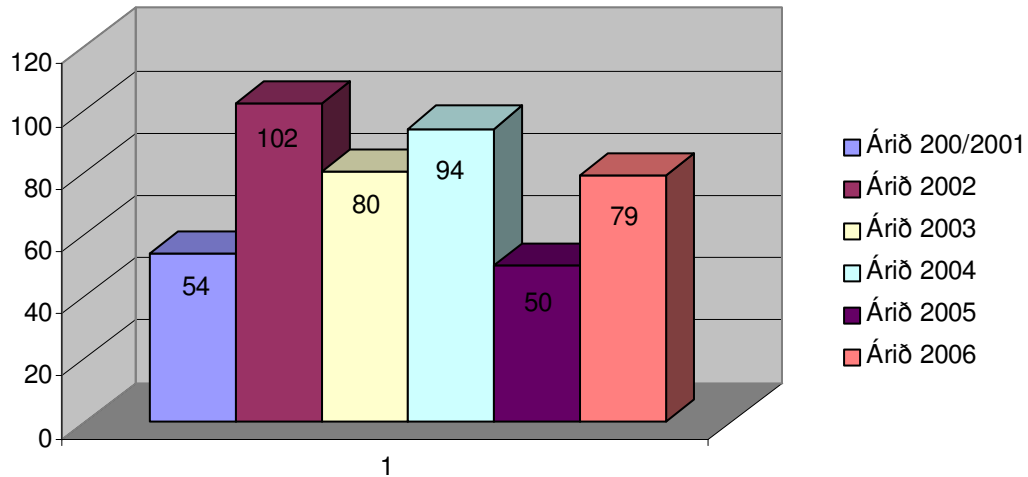
Fjöldi afgreiddra verkefna á árinu voru 79 talsins og af þeim hafa 50 verið gerð upp. Þau námskeið sem voru áberandi þetta árið eins og 2005 hjá fyrirtækjunum voru íslenska fyrir útlendinga og í mörgum tilvikum starfstengt og sérsniðin að þörfum fyrirtækjanna hverju sinni. Af 79 verkefnum voru 31 þeirra tengd íslenskunámskeiðum sem haldin voru fyrir um 40 fyrirtæki. Hér er um að ræða óvenju hátt hlutfall af heildarfjölda verkefna og úthlutun styrkja til þeirra. Þessi mikla aukning á íslenskunámskeiðum fyrir útlendinga gerði það að verkum að samningsaðilar fóru fram á það við stjórnvöld að veita meira fé til þessara námskeiða þar sem kosnaður vegna þeirra var orðinn þungur baggi að bera fyrir fræðslusjóði atvinnulífsins. Miklum þrýstingi var beitt á stjórnvöld og leiddi það af sér stóruka fjárveitingu á fjárlögum fyrir árið 2007.

Önnur verkefni sem voru áberandi á árinu voru námskeið sem lúta að bættri líðan á vinnustað og síðan sérsniðin gæðanámskeið fyrir matvælafyrirtæki og þá sérstaklega fiskvinnslufyrirtæki en 48% allra styrkja fóru einmitt til fiskvinnslufyrirtækja. Landsmennt kom að fjármögnun rannsóknar Samtaka ferðaþjónustunnar á fræðsluþörf ásamt Starfsafli og Starfsmenntasjóði verslunar-og skrifstofufólks og í framhaldinu var sett af stað samstarfsverkefni þessara aðila um að þróa nám fyrir starfsmenn í ferðaþjónustu. Samstarfið við Samtök ferðaþjónustunnar hefur verið ákaflega gott varðandi þetta verkefni og mikill metnaður lagður í það af öllum sem að því koma.

Að öðru leiti fylgir hér yfirlit (sjá töflu aftast í skýrslu) yfir þau verkefni sem styrkt voru af Landsmennt á árinu 2006. Heildarkostnaður vegna uppgjörs 50 þessara verkefna var á árinu kr. 17.053.228.-

Til glöggvunar á þróun starfseminnar hvað varðar fjölda verkefna þá fylgir hér mynd sem sýnir þróunina frá árinu 2000 til 2006.

Fjöldi afgreiddra fræðsluverkefna innan fyrirtækja og stéttarféлага 2000-2006

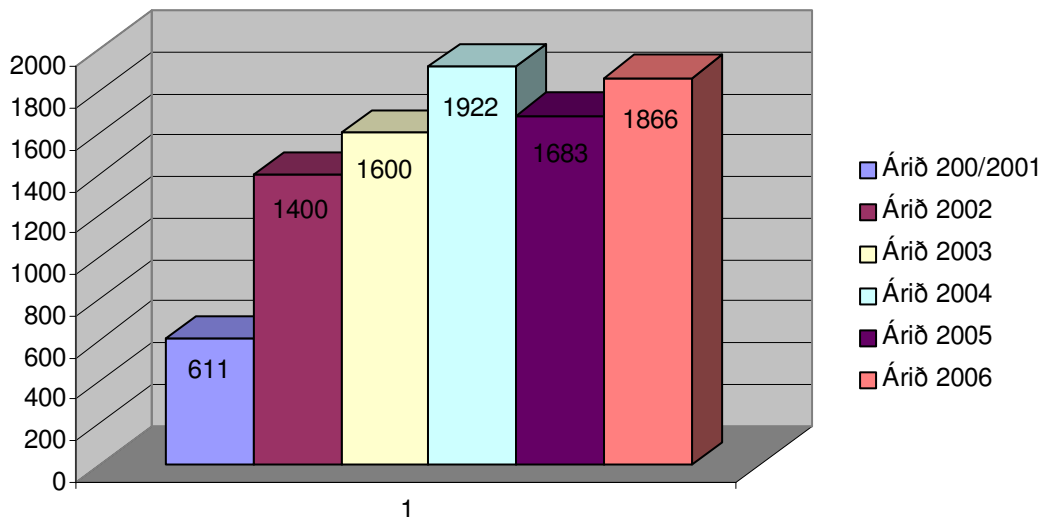

Eins og sést af þessari mynd þá hefur starfsemin tekið jákvæða stefnu upp á við á ný og allt útlit fyrir að þróunin verði slík áfram.

Einstaklingsstyrkir

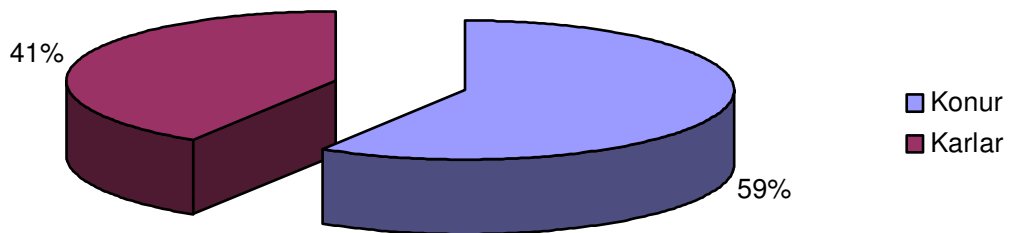
Greiddir hafa verið út styrkir til 1866 einstaklinga á árinu af Landsmennt. Greiddir styrkir skv. ársreikningi 2006 eru kr. 45.602.197.- eða að meðaltali kr. 24.438.- kr. per. einstakling. Einstaklingsstyrkirnir dreifðust á 26 stéttarfélög. Hér er mynd sem sýnir þróun á afgr. einstaklingsstyrkja frá 2000 til 2006. Og eins og sést á þessari mynd þá hefur úthlutun einstaklingsstyrkja einnig tekið jákvæða stefnu upp á við á ný.

Fjöldi afgreiddra einstaklingsstyrkja árin 2000-2006

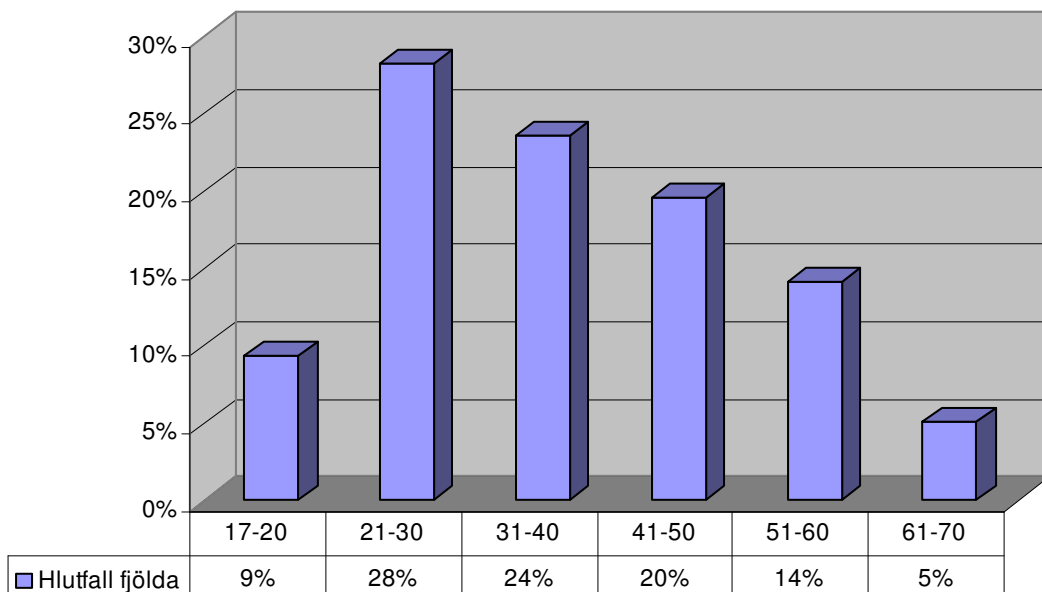
Kynjaskiptingin er svipuð og hún hefur verið undanfarin ár en það eru konurnar sem eru í meirihluta (sjá mynd). Karlarnir eru þó aðeins að sækja á en árið 2005 var skiptingin 37% karlar og 63% konur en nú árið 2006 er skiptingin 41% karlar og 59% konur.

Einstaklingsstyrkir 2006

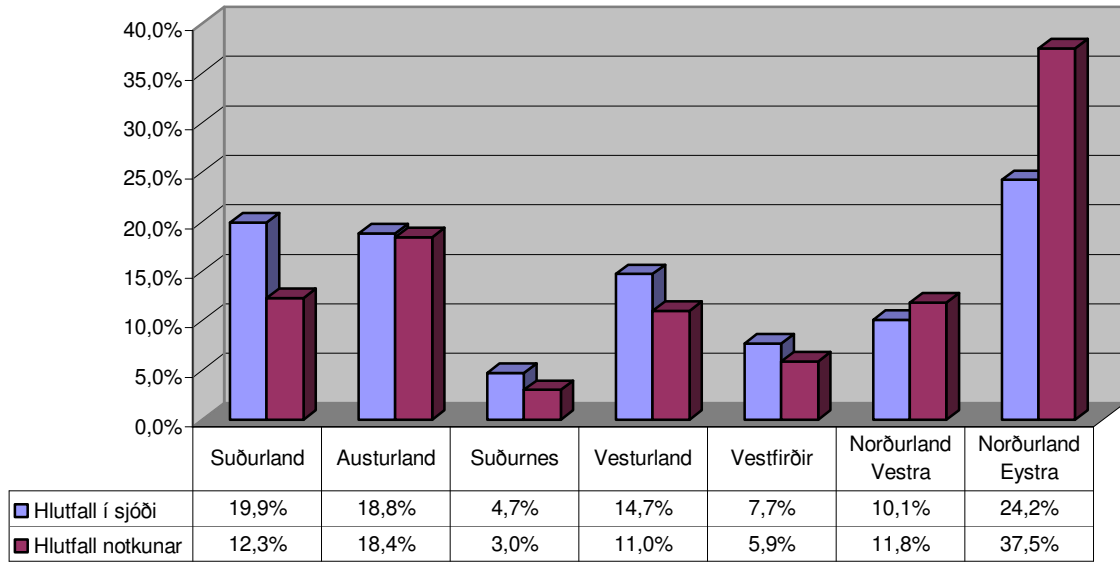
Þá hefur verið tekin saman mynd af aldursdreifingu úthlutaðra einstaklingsstyrkja á árinu.

Aldursdreifing: Hlutfall 2006

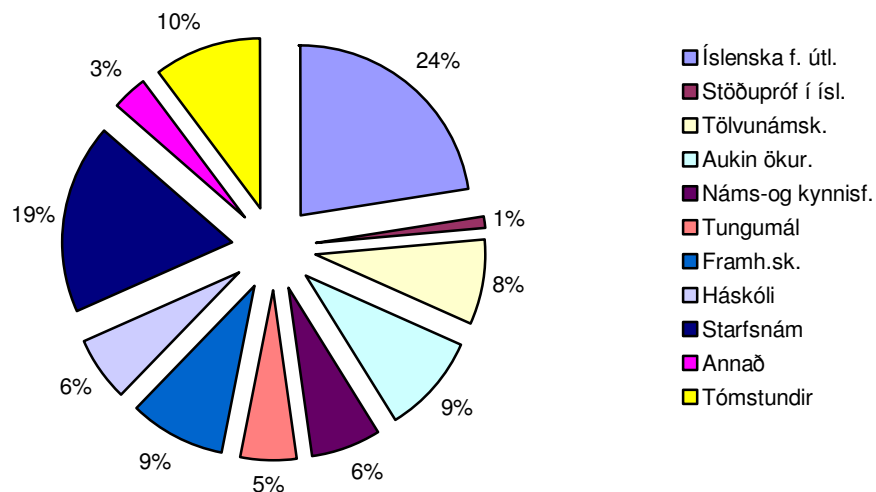
Næsta mynd sýnir samanburð á hlutfallsgreiðslum stéttarfélaganna og notkun einstaklingsstyrkja (sett saman e. landshlutum). Eins og í fyrra þá sker Norðurlandið sig verulega úr en þar hefur nýting félaganna verið yfir hlutfallseign þeirra í sjóðnum. Austurland er nokkurn veginn á sléttu.

Samanburður landshluta á hlutfalli framlags í sjóð og hlutfalli notkunar 2006

Að síðustu er birt mynd sem sýnir flokkun námskeiða og dreifingu einstaklingsstyrkja á tegundir námskeiða.

Flokkun námskeiða 2006

Eins og sést á myndinni af flokkun námskeiða þá hafa íslenskunámskeið fyrir útlendinga einnig verið fyrirferðarmikil þegar kemur að úthlutun einstaklingsstyrkja eða í 24% tilvika. Starfsnám er eðlilega stór partur af kökunni en helstu námskeið sem tilheyra þeim flokki eru eftirfarandi:

- Vinnuvélanámskeið
- ADR-námskeið (eiturefnaflutningar)
- Ræstinganámskeið
- Umönnunarnámskeið
- Dagmæðranámskeið
- Nuddnám
- Höfuðbeina-og spjaldhryggsmeðferðartækni
- Einkapjálfaranám
- Rekstur mötuneyta
- Almenn rekstrarnámskeið
- Skrifstofutækni
- Bókhaldsnámskeið
- Matartækninám
- Námskeið fyrir starfsfólk í mötuneytum
- Þjónustuliði
- Félagliði
- Jarðlagnatækni
- Fjölverkjanám
- Tölvuviðgerðir
- Hleðslustjórn
- Verkstjórnarnámskeið
- 30 tonna réttindanám (pungapróf)
- Fiskur og ferðaþjónusta
- Skógræktarnámskeið
- Dyravarðarnámskeið
- Nám í tónvinnslu

Einnig er ánægjulegt að sjá að mun fleiri en áður eru að stunda framhaldsskólanám og er þar um að ræða fólk sem hætti í skóla um 16-18 ára aldurinn en byrjar síðan aftur og heldur áfram í annað hvort starfsnám eða í háskólanám með vinnu. Það sést einnig á myndinni af aldursdreifingu að stærsti hópurinn er fólk 21-30 ára gamalt.

Að lokum

Undanfarin ár hefur verið rík áhersla lögð á að fólk tileinki sér jákvætt viðhorf gagnvart símenntun og að fólk með litla menntun efli sig í starfi með markvissri fræðslu og þjálfun. Þetta þýðir að smátt og smátt hefur átt sér stað ákveðin viðhorfsbreyting meðal forsvarsmanna fyrirtækja og stéttarféлага og í samfélaginu almennt. Slík viðhorfsbreyting er mjög mikilvæg til þess að hægt sé að efla enn meir menntun og fræðslu í atvinnulífinu og þar með að auka menntunarstig þjóðarinnar.

Tækniþróun, aukin samkeppni og alþjóðavæðing gerir sífellt meiri kröfur um að ákveðin þekking, kunnátta og hæfni til ákveðinna starfa sé til staðar í samfélaginu. Góð kunnátta og færni á vinnumarkaði er lykillinn að betri og verðmætari störfum. Vel menntað starfsfólk fyrirtækja er helsta forsenda þess að þau geti tekist á við þær öru breytingar sem eiga sér stað á vinnumarkaðnum.

Menntun í atvinnulífinu er sameiginlegt hagsmunamál og viðfangsefni stjórnvalda, atvinnurekenda og stéttarféлага. Mikilvægt er að starfsmenn og stjórnendur fyrirtækja standi saman að skipulagningu fræðslu og eigi sameiginlegt frumkvæði að því auka menntun meðal launafólks. Góð menntun er hagur allra.

Reykjavík, 10. maí 2007
Kristín Njálisdóttir
forstöðumaður Landsmenntar.